

Snøkrabbe

Bestand og utbredelse

Snøkrabben ble første gang registrert på Gåsbanken i Barentshavet av russiske forskere i 1996. Deretter gikk det hele åtte år før den ble fanget i den norske delen av Barentshavet. Fangst av hunnkrabber med utrogn og store mengder med småkrabber bekreftet etter hvert at denne arten hadde etablert seg i Barentshavet. Både antall registreringer og antall snøkrabber har økt totalt i norsk sone de siste årene. Størstedelen av bestanden befinner seg foreløpig på russisk sokkel i Barentshavet (figur).

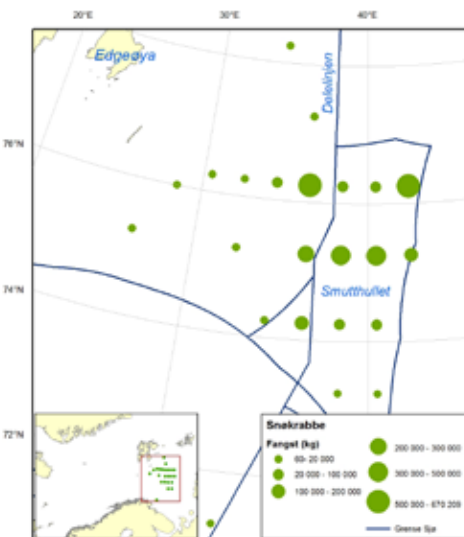
De siste års økosystemtokt i august viser fortsatt høye tettheter av snøkrabbe nordvest for Novaja Semlja og rundt delelinjen mellom Norge og Russland, sentralt i Barentshavet. Mye tyder på at utbredelsen av snøkrabbe i stor grad følger bunntemperaturen i området.

Snøkrabben foretrekker kaldere vanntemperaturer enn f.eks. kongekrabben, og vil sannsynligvis derfor få en mer nordlig og østlig utbredelse. I så fall kan denne arten også invadere områder rundt østsiden av Svalbard. Selv om snøkrabben er vanligst ute i de åpne havområdene, er det gjort flere funn av enkeltkrabber i kystområdene i Øst-Finnmark. Dette er utelukkende store hannkrabber som er tatt på garn eller i teinefiske etter kongekrabbe.

Havforskningsinstituttets data på snøkrabbe baserer seg i all hovedsak på bifangst i forskningstrål (Campelen) fra vintertoktet og økosystemtoktet som gjennomføres årlig. Dette redskapet er lite egnet for fangst av snøkrabbe, da krabben kan leve delvis nedgravd i sedimentet, så dataene så langt er ikke tilfredsstillende. Havforskningsinstituttet har derfor satt i gang utvikling av nytt prøvetakingsredskap for denne arten.

I 2016 drev rundt 30 fartøy fra blant annet Norge, Russland og EU teinefiske etter snøkrabbe i internasjonalt farvann og i fiskevernsonen i Barentshavet. Store deler av fisket har foregått på sokkelen i Smuttthullet, og landinger fra norske og utenlandske fartøy i Norge er nesten likt. Landingen av snøkrabbe i Norge i 2016 var på 10 000 tonn.

Norge og Russland har blitt enige om at snøkrabben skal betraktes som en sedentær art, det betyr at den tilhører bunnsedimentene i havet og omfattes dermed ikke av fiskerilover. Den må derfor forvaltes etter sokkelgivning på samme måte som olje, og dermed er eierskapet rettet etter sokkelen til Norge og Russland.

Kontaktperson: Ann Merete Hjelset | ann.merete.hjelset@imr.no

Snøkrabbe – *Chionoecetes opilio* – Snow crab

Familie: Majidae

Naturlig utbredelse: Det nordvestlige Atlanterhavet, Canada og Grønland. Finnes også i store deler av det nordlige Stillehavet

Maks skallbredde: Varierer fra område til område. Hann: 58–165 mm, hunn: 50–100 mm

Levetid: Opptil 15 år

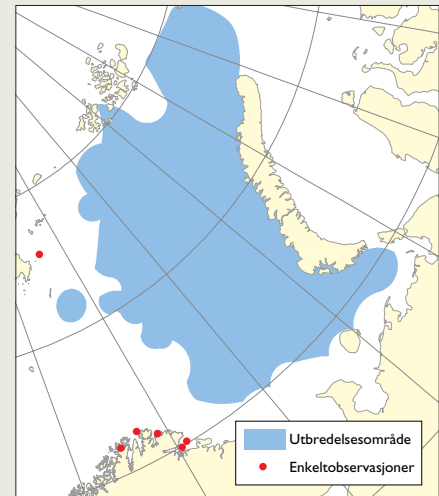
Føde: Bunndyr som krepsdyr, muslinger og slangestjerner

Særtrekk: Hannen utgjør den kommersielle delen av bestanden. På grunn av naturlig nedbryting av skallet lever den kun i opptil fem år etter siste skallskifte.

Nøkkeltall:

KVOTERÅD 2016: ingen kvoteråd

NORSK FANGST I 2016: 5000 tonn

Fakta om bestanden:

Det kan være store geografiske variasjoner i snøkrabbens biologi. Normalt lever snøkrabben i vannmasser med temperaturer under 3 °C. Hunnene har utrogn, og klekkingen skjer normalt over en lengre periode fra sen vinter til tidlig sommer. Larvene er pelagiske inntil tre måneder før de bunnsår. Hunnkrabben kan gyte hvert år eller annethvert år, trolig avhengig av temperaturforholdene. Mye tyder på at snøkrabben i Barentshavet gyter annethvert år. Når kjønnsmodningen inntreffer, slutter både hanner og hunner å vokse (terminalt skallskifte). Da er hannene normalt mye større enn hunnene, og de lever vanligvis ikke mer enn fem år etter siste skallskifte.

Snøkrabbens diett består av bunnlevende organismer som krepsdyr, muslinger og slangestjerner, og den er selv føde for flere fiskeslag. Innledende undersøkelser av mageinnhold fra snøkrabbe i Barentshavet indikerer at byttedyrene der er av samme type kategorier som i Beringhavet.